

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

AVALUACIÓ DELS ESTUDIS DE DRET I CIÈNCIES POLÍTIQUES (UOC)

28 i 29 de juny de 2007

© Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya
Via Laietana, 28, 5a planta, 08003 Barcelona

L'autoria d'aquest informe és de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya i ha estat elaborat per Esther Huertas Hidalgo i Josep Grifoll Saurí. Aquest informe es basa en l'Informe del Comitè d'Avaluació Extern format per Gurutz Jáuregui Bereciartu, Joan Subirats Humet, Jordi Mañá Martínez i Esther Huertas Hidalgo.

Dipòsit legal: B-38.483-2008

SUMARI

0. Introducció	4
1. Posició estratègica de la titulació	5
1.1. Posició estratègica interna	5
1.2. Posició estratègica externa	5
1.3. Propostes de millora	6
2. Programa de formació	7
2.1. Definició del perfil de formació	7
2.2. Adequació del programa d'estudis	7
2.3. Propostes de millora	8
3. Disseny d'instrucció.....	9
3.1. Adequació de les activitats	9
3.2. Organització de l'ensenyament: mecanismes de suport o gestió de la qualitat.....	9
3.3. Metodologia docent	10
3.4. Sistema d'orientació, tutoria i consultoria	10
3.5. Estructura tècnica dedicada a la instrucció	11
3.6. Sistemes de comunicació interpersonal	11
3.7. Propostes de millora	12
4. Avaluació dels aprenentatges	13
4.1. Sistema d'avaluació.....	13
4.2. Propostes de millora	14
5. Resultats.....	15
5.1. Dimensió acadèmica: resultats.....	15
5.2. Dimensió professional: resultats.....	16
5.3. Dimensió personal: resultats	17
5.4. Propostes de millora	17
Annex	18
Composició del comitè intern.....	18
Composició del comitè extern.....	18

0. INTRODUCCIÓ

L'avaluació dels ensenyaments de Dret i Ciències Polítiques de la UOC, realitzada entre els anys 2006 i 2007, s'emmarca en el Programa virtual d'AQU Catalunya. Aquesta avaluació s'ha dut a terme en els terminis i amb els propòsits establerts en el contracte programa 2006-2009 entre la Generalitat de Catalunya i la UOC per garantir la qualitat dels programes de formació de la Universitat.

L'avaluació interna es va dur a terme durant el primer semestre de l'any 2007, i l'externa, durant els mesos de juny i juliol de 2007. És important indicar que és la primera vegada que s'aplica una metodologia d'avaluació específica dirigida als ensenyaments de formació virtual. Aquesta metodologia s'ha caracteritzat pel fet de presentar una avaluació en dos àmbits: un d'abast institucional i un d'específic de cada titulació.

L'avaluació institucional aplicada al conjunt de la UOC ha analitzat els aspectes que són comuns a totes les titulacions (missió, visió, polítiques de recursos humans, etc.). Aquesta avaluació ha permès disposar d'una descripció detallada dels elements institucionals que incideixen en la qualitat dels ensenyaments individualitzats.

Des del punt de vista operatiu, es fa una valoració positiva del procés d'avaluació d'aquests ensenyaments. Es qualifica de molt satisfactori el suport documental i es reconeix l'esforç realitzat a l'hora de detectar les evidències que sustenten els judicis valoratius. També es valoren positivament les accions de difusió i comunicació efectuades per la UOC, si bé la resposta i la participació de la comunitat universitària hauria d'augmentar significativament en futurs processos d'avaluació i garantia de la qualitat. Amb tot, hi ha alguns aspectes que s'haurien de tenir en compte en propers processos d'avaluació:

- La inclusió d'una sèrie d'indicadors que permetin situar comparativament la UOC en el seu context, tal com es va assenyalar en l'avaluació institucional.
- El caràcter pilot de l'avaluació va crear confusió a l'hora de redactar l'autoinforme, tot i que forma part del procés d'aprenentatge de la metodologia de l'avaluació.

1. POSICIÓ ESTRATÈGICA DE LA TITULACIÓ

1.1. POSICIÓ ESTRATÈGICA INTERNA

La proposta de formació dels ensenyaments de Dret i Ciències Polítiques inclou itineraris de formació pensats perquè s'adaptin a les necessitats professionals i formatives. Aquest fet es valora positivament en el cas de la titulació de Dret, mentre que existeix una certa indefinició pel que fa a la titulació de Ciències Polítiques i de l'Administració.

Els estudis de Dret i Ciències Polítiques es troben consolidats en el marc de la UOC. En els darrers anys, s'ha incrementat de manera força important el nombre d'estudiants de Dret i és la tercera titulació de la Universitat pel que fa al nombre d'estudiants de nou accés i d'estudiants matriculats (quasi ha doblat la quantitat d'alumnes del 2002-2003 al 2005-2006). En aquest darrer curs, el nombre de matriculats va ser de 1.019. Respecte a Ciències Polítiques, i atès que es tracta d'una titulació de segon cicle, els requisits legals d'accés han fet que el creixement d'estudiants en aquesta titulació sigui bastant més baix, tot i que en el període de referència també s'ha doblat el nombre de nous estudiants matriculats (158 noves matrícules en el curs 2005-2006).

El perfil majoritari dels alumnes de Dret i Ciències Polítiques és de gent adulta (al voltant de trenta-cinc anys) amb ocupació laboral. En general, es tracta de persones parcialment o plenament integrades en el món del treball i amb inquietuds formatives i/o de promoció professional.

Actualment, aquests estudis presenten un nombre insuficient de professors (18), que han d'assumir responsabilitats relacionades amb la docència, la gestió docent i la recerca, fet que és especialment rellevant en algunes àrees o especialitats. Cal destacar, però, que actualment té lloc un procés d'incorporació d'ensenyants que representa un increment del 25% de la plantilla dels estudis.

1.2. POSICIÓ ESTRATÈGICA EXTERNA

Atesa la manca d'evidències relatives a la posició estratègica externa dels estudis de Dret i Ciències Polítiques, se suspèn la valoració d'aquest apartat.

1.3. PROPOSTES DE MILLORA

- Incrementar considerablement el nombre de professors propis adscrits als estudis de Dret i Ciències Polítiques.
- Recollir sistemàticament evidències específiques relatives a la posició estratègica externa.
- Millorar la imatge pública i de prestigi per incrementar el potencial de reclutament del personal acadèmic.

2. PROGRAMA DE FORMACIÓ

2.1. DEFINICIÓ DEL PERFIL DE FORMACIÓ

Els plans vigents de totes dues llicenciatures, d'acord amb el marc de referència legal existent fins ara, no defineixen els perfils formatius mitjançant competències de manera explícita. Tanmateix, de manera implícita, s'han incorporat referents acadèmics i professionals en la definició del perfil de formació, aspecte valorat positivament en aquests ensenyaments. D'altra banda, la introducció d'un sistema modular (*titulacions progressives*, en terminologia de la UOC) realitzar una concreció més gran dels objectius formatius, a la vegada que facilita una adaptació ràpida i flexible a les demandes del mercat, si bé en el cas de Ciències Polítiques s'identifica un desequilibri entre itineraris i s'assenyala la conveniència d'enfortir els itineraris d'Administració i Gestió Pública i de Metodologia.

L'avaluació institucional va recollir la clara orientació de la UOC cap a l'estudiant. Les eines d'anàlisi de què disposa la UOC es consideren adequades, ja que permeten tenir un coneixement força precís de les necessitats acadèmiques i professionals que, posteriorment, s'incorporen al perfil de formació dels ensenyaments de Dret i Ciències Polítiques.

2.2. ADEQUACIÓ DEL PROGRAMA D'ESTUDIS

L'estructura modular que articula els plans d'estudis de tots dos ensenyaments permet que, per cadascun dels mòduls (*titulacions progressives*, en terminologia de la UOC), l'estudiant pugui adquirir un coneixement específic adequat al perfil del mòdul. D'altra banda, el conjunt dels mòduls garanteix una formació bàsica comuna. La posada en marxa del graduat d'Estudis Jurídics com a projecte avançat a l'adaptació a l'Espai europeu d'educació superior (EEES) és un punt fort d'aquest ensenyament, ja que ha permès repensar el perfil de formació d'acord amb les noves demandes.

La tasca de futur consisteix a definir formalment les competències que caldrà assolir mitjançant els estudis i determinar quines són les activitats del programa orientades a desenvolupar les competències. Cal dir que la titulació de Dret presenta un conjunt de *titulacions progressives* dissenyades amb l'orientació professionalitzadora. Les *titulacions progressives* es valoren com a punt fort, ja que permeten organitzar els estudis per etapes, cada una de les quals té un reconeixement acadèmic i una clara vinculació amb la demanda laboral. Ciències Polítiques, com a conseqüència de no haver format part de cap prova pilot d'adaptació a l'EEES, no ha hagut de formular ni explicitar les competències presents al pla d'estudis. En aquest

ensenyament, les assignatures estan estructurades i agrupades per àrees de coneixements, escoles politològiques i metodologies diverses.

El pla d'estudis de Dret consta de 300 crèdits, el 74% dels quals són obligatoris, el 14%, optatius, i el 12%, de lliure configuració. L'oferta d'assignatures optatives s'ha anat ampliant (19 en el moment de l'avaluació), tot i que caldria fer un esforç per desplegar l'oferta d'optativitat en algunes àrees (394,5 crèdits és el total de crèdits optatius específics i inespecífics activats, la qual cosa representa una proporció de 5 a 1 per als 79 crèdits que l'alumne ha de cursar entre optatius i de lliure configuració). En el cas de Ciències Polítiques, dels 120 crèdits de què consta el pla d'estudis, el 70% són obligatoris, el 20%, optatius, i el 10%, de lliure configuració. El nombre d'assignatures optatives pròpies ofertes és només de 9, i caldria enfortir l'itinerari d'Administració pública i els ensenyaments metodològics: d'una banda, desenvolupar més assignatures optatives enfocades a la gestió pública que dotin l'estudiant d'un perfil més professionalitzador i aplicat —per exemple, Estructura de les organitzacions, Gestió dels recursos humans, Gestió financera, etc.— i, de l'altra, redissenyar i donar més pes a algunes de les assignatures metodològiques que s'ofereixen actualment per tal que l'estudiant sigui capaç de dur a terme una recerca en ciència política (305 és el total de crèdits optatius específics i inespecífics oferts, la qual cosa representa una proporció de 8,5 a 1 respecte dels 36 crèdits que l'alumne ha de cursar entre optatius i de lliure configuració).

El model de temporització i planificació del temps d'estudi i de realització de les activitats de cada assignatura es considera un punt fort dels estudis. L'enquesta de satisfacció dels estudiants i l'audiència virtual realitzada a aquest col·lectiu evidencien que la càrrega docent i de treball són coherents. La satisfacció de l'alumne en relació amb el professorat i els estudis és alta, mentre que el programa de formació és valorat com a positiu (cal destacar que el 90% recomanaria estudiar a la UOC).

2.3. PROPOSTES DE MILLORA

- Fer una reflexió permanent per anar adaptant la proposta formativa al tipus de necessitats específiques que es detectin en els estudiants.
- Desenvolupar els itineraris d'Administració i Gestió Pública i de Metodologia, en el cas de l'ensenyament de Ciències Polítiques.
- Determinar les competències de la titulació de Ciències Polítiques tot adaptant-les al futur marc de l'EEES.
- Incrementar activitats dirigides a posar en joc competències personals i sistèmiques que no es desenvolupen prou en un entorn virtual (treball en grup, comunicació oral, etc.).

3. DISSENY D'INSTRUCCIÓ

3.1. ADEQUACIÓ DE LES ACTIVITATS

Les activitats de cada assignatura han estat dissenyades valorant els objectius de coneixement, d'especialització i de professionalització que es volien assolir i tenint en compte les característiques de l'ensenyament virtual.

Les activitats formatives i d'avaluació són adequades al perfil de formació, perquè comprenen una tipologia molt variada i són dissenyades pel professorat i els docents col·laboradors de manera meditada, tenint en compte les competències de tipus acadèmic, científic i professional. Per mantenir l'adequació de les activitats formatives i d'avaluació al perfil de formació, es recorre a reunions periòdiques, contactes telefònics i correu electrònic entre professorat, consultors i tutors.

El pla pilot de graduat d'Estudis Jurídics adaptat a l'EEES, on s'ha procedit a identificar el temps que l'estudiant ha d'emprar per realitzar l'itinerari d'aprenentatge i quina és la carrega lectiva, es considera un punt fort dels estudis.

3.2. ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT: MECANISMES DE SUPORT O GESTIÓ DE LA QUALITAT

L'organització de la docència està pensada específicament per al context no presencial propi de la UOC, en el qual la Universitat posa a disposició de l'estudiant tota una sèrie de recursos (tecnològics, organitzatius, humans i materials) a fi i efecte que el mateix alumne pugui ser el motor del seu procés d'aprenentatge. Una de les activitats presencials amb estudiants és la trobada a l'inici del semestre i la trobada de final de semestre, aquesta darrera eliminada des del curs 2006-2007 per falta d'assistència dels alumnes.

A la trobada d'inici de semestre, hi acostuma a haver els estudiants de primera matrícula, que busquen en aquesta trobada un espai d'intercanvi i de comunicació presencial amb la UOC, és a dir, amb el professorat, els tutors i els serveis que ofereix. La trobada cobreix aquestes expectatives, ja que dona resposta a un col·lectiu molt específic de la Universitat que té unes necessitats molt concretes vinculades a l'inici de l'estudi amb la UOC.

L'estudiant rep l'acompanyament continu del tutor d'inici i de seguiment, del consultor de cada matèria i del professor responsable d'assignatura (PRA) que n'efectua el seguiment. Aquest tipus d'organització és valorat com un punt fort dels ensenyaments.

Existeixen nombrosos instruments per conèixer les necessitats dels estudiants, com ara l'enquesta semestral de satisfacció, el sistema d'atenció de consultes, les bústies de «línia oberta» amb la Universitat, la possibilitat d'enviar suggeriments o queixes als responsables acadèmics i les comissions d'estudis.

El servei d'atenció de consultes hauria de permetre donar suport continuat a l'estudiant en qualsevol tema acadèmic i de gestió docent, i es constata que el seu funcionament és un punt feble dels estudis, ja que alguns processos, com ara el de convalidacions, presenten temps de resposta molt llargs. A més a més, es detecta una multiplicitat de canals de comunicació per a l'estudiant, que podria provocar la descoordinació dels diferents actors implicats. Conseqüentment, els estudiants podrien no saber a qui han d'adreçar-se.

3.3. METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent emprada a la UOC es considera adequada i està constituïda, d'una banda, per l'aula virtual: pla docent, mòduls didàctics, guies d'estudi, casos pràctics i biblioteca; i, de l'altra, pel personal docent: professor responsable i professor col·laborador (consultor i tutor).

En els últims anys, els ensenyaments han evolucionat pel que fa l'aprofundiment de la metodologia docent en les característiques pròpies de cada assignatura segons els objectius establerts. D'aquesta manera, es valora positivament el tractament individualitzat per a cada assignatura dels recursos d'aprenentatge i la introducció de seminaris d'innovació docent des del curs 2004-2005.

Quant a la qualitat dels continguts (esquemes i resums dels mòduls didàctics), en general, és bona tret d'alguns casos, en els quals els especialistes triats per realitzar els manuals no sempre semblen els més adequats.

Les pràctiques que es duen a terme a Dret són virtuals, ja que el 90% dels estudiants que cursa aquest ensenyament està inserit al món laboral, fet que dificulta la possibilitat de fer pràctiques presencials. Aquest aspecte representa la manca d'un desenvolupament total de l'oralitat. A més, cal indicar que existeix una baixa diversificació en l'oferta de pràctiques, que haurien de revisar els responsables dels ensenyaments. Finalment, és important assenyalar que l'assignatura Pràcticum requereix una reformulació amb l'objectiu d'identificar les competències associades al marc de l'horitzó de l'EEES.

3.4. SISTEMA D'ORIENTACIÓ, TUTORIA I CONSULTORIA

Per les característiques de l'ensenyament virtual, la UOC ha destinat molta energia a dissenyar un model pedagògic que inclou l'acompanyament dels alumnes durant els seus estudis a través de les figures del tutor (inici i seguiment) i els consultors (responsables de guiar l'aprenentatge en cada una de les matèries). Cal indicar que el sistema docent, en conjunt, és adequat a les característiques de l'ensenyament a distància. A més a més, l'atenció personalitzada de l'estudiant a través de diverses vies, però especialment a través del tutor, es valora com un punt fort dels aprenentatges.

L'orientació professional del tutor de seguiment cap als estudiants que estan a punt de finalitzar la titulació és baixa. No obstant això, l'establiment de la tutoria d'inici es valora molt positivament, ja que permet reforçar l'atenció individualitzada de l'alumne quan s'incorpora a la Universitat.

La proporció d'estudiants per tutor d'inici en la titulació de Dret, durant el segon semestre del curs 2005-2006, se situa en el 10% per sobre del nombre recomanat per la UOC (75 estudiants per tutor d'inici), mentre que el nombre d'estudiants per tutor de seguiment es troba en la mitjana fixada per la UOC (100-120 estudiants per tutor de seguiment).

En el cas de la titulació de Ciències Polítiques, la proporció entre tutor i estudiant és més adequada: el segon semestre del curs 2005-2006, cada tutor d'inici tenia una mitjana de 29 estudiants, mentre que el tutor de seguiment en tenia una mitjana de 65.

Respecte al rol de consultor, els estudiants estan satisfets amb la seva actuació. Els PRA duen a terme una tasca de coordinació i comunicació continuada al llarg del semestre amb els consultors per assegurar el bon funcionament de l'acció consultoria. Durant el curs 2005-2006, cada consultor va tenir una mitjana de 54 estudiants en la titulació de Dret i de 18 en el cas de Ciències Polítiques i de l'Administració.

3.5. ESTRUCTURA TÈCNICA DEDICADA A LA INSTRUCCIÓ

El campus virtual té capacitat per suportar una mitjana de més de 1.000 usuaris de concurrència i fins i tot pics de més de 3.000 usuaris concurrents. És a dir, es destaca positivament la solidesa, l'accés, l'estabilitat i la fiabilitat del campus virtual.

L'entorn tecnològic dels ensenyaments de Dret i Ciències Polítiques es considera poc flexible, massa jerarquitzat, i no permet atendre necessitats específiques de les assignatures (treballar en equip o emprar recursos o formats audiovisuals que complementin l'itinerari d'aprenentatge). Tot i així, cal indicar que el campus virtual i, en concret, les aules virtuals, faciliten que l'estudiant es pugui relacionar amb la resta de companys i amb el docent, amb la qual cosa se salva, en bona part, la solitud pròpia d'entorns no presencials.

3.6. SISTEMES DE COMUNICACIÓ INTERPERSONAL

S'estableixen tres àmbits de comunicació interpersonal entre els diferents col·lectius de la Universitat: docència, interaccions dins dels ensenyaments i interaccions amb la resta de la UOC. És important indicar que no existeix cap canal sincrònic virtual que pugui reduir la soledat de l'alumne en aquest tipus d'estudis.

La relació entre consultor i estudiant té lloc a través de quatre canals asincrònics de comunicació (correu electrònic, tauler, fòrum i debat) i es considera un punt fort d'aquests estudis. El consultor treballa perquè l'alumne no se senti sol dins de l'aula i tingui prou oportunitats per establir interaccions amb els companys.

L'estudiant disposa d'un espai on té accés a la llista de companys de l'aula, pot consultar els que hi ha en aquell moment i hi pot establir comunicació a temps real, fet que es considera molt

positiu. A més a més, es pot adreçar al professor responsable de l'assignatura per correu electrònic. El tutor es comunica amb els estudiants mitjançant el correu electrònic i a través de les aules de tutoria, on hi ha també espais de tauler, fòrum i debat.

L'alumne també estableix interaccions amb secretaria per temes relacionats amb la gestió de matriculació, sol·licituds i tramitacions diverses. Amb tot, la comunicació amb els operatius de gestió i els estudiants no està assignada a persones concretes.

Des dels ensenyaments, s'organitza anualment una trobada general de tot el personal docent per posar en comú la valoració de la marxa del curs i consensuar criteris i estratègies de treball. Pel que fa a la comunicació dins dels ensenyaments, s'estableix entre professors propis, tècnics de gestió i directores de programa i d'estudis. A més a més, periòdicament s'organitzen trobades o jornades amb la participació de tot el personal adscrit a les titulacions (professorat, tècnics de gestió i administratius).

D'altra banda, cal dir que existeixen sales de treball de grups de consultors que pertanyen a una mateixa assignatura per tal d'afavorir l'intercanvi de material, informació i coneixement entre els consultors de la mateixa assignatura.

3.7. PROPOSTES DE MILLORA

- Incorporar formats digitals que possibilitin una actualització més ràpida dels continguts i materials complementaris nous (materials audiovisuals, d'àudio, etc.), com també formats nous d'activitats (exercicis d'autoavaluació en xarxa, etc.).
- Incorporar eines i activitats noves que facilitin el treball en equip per desenvolupar les competències del perfil de formació (sales de treball, més ús del debat, wikis, etc.).
- Personalitzar més i millor els serveis d'atenció a l'estudiant.
- Dotar el professorat de més instruments per a la gestió i el seguiment de la docència.
- Respecte a l'assignatura Pràcticum, cal facilitar un desenvolupament més gran de l'oralitat i de la diversificació de camps (àmbit notarial o de l'Administració pública) i incloure la possibilitat de realitzar pràctiques presencials.
- Promoure mesures per facilitar el contacte presencial entre els estudiants i els tutors, en particular en la primera matrícula (sense necessitat de tornar al format anterior).
- Crear de canals sincrònics virtuals de comunicació, sobretot per als estudiants (xat, telefonia IP, videoconferència, etc.), però també per al professorat (xat).
- Millorar el grau d'aclariment del responsable d'atendre les sol·licituds dels estudiants.

4. AVALUACIÓ DELS APRENTATGES

4.1. SISTEMA D'AVALUACIÓ

El model de la UOC, pel que respecta a l'avaluació dels aprenentatges, consta de dos pilars fonamentals: l'avaluació continuada i les proves de validació, que han anat substituint progressivament els exàmens finals. El model pedagògic de la UOC aposta per l'avaluació continuada com un mitjà per ajudar l'estudiant no presencial a seguir el programa previst de manera adequada.

El sistema d'avaluació continuada constitueix el principal mètode de valoració del rendiment dels estudiants al llarg del semestre. Els criteris d'avaluació estan establerts a la normativa d'avaluació i es concreten en el pla docent de cada assignatura. La informació sobre el sistema d'avaluació de cada assignatura és a l'abast de l'alumne una vegada s'ha matriculat.

El suport a l'estudiant per preparar l'avaluació continuada pren forma mitjançant el pla docent, les guies d'estudi i l'acció del consultor. Una vegada les activitats han estat avaluades, els consultors faciliten als alumnes indicacions generals sobre la seva valoració i es limita la retroacció personalitzada en aquells casos en què l'estudiant ho sol·licita expressament i de manera motivada.

La prova de validació és una activitat presencial que serveix de mecanisme per confirmar la nota obtinguda pels estudiants en l'avaluació continuada. La introducció d'aquesta prova va facilitar un increment en el seguiment de l'avaluació continuada, que es va traduir en una millora de més del 10% en el rendiment de la titulació de Dret.

Des de febrer de 2006, s'han incorporat nous canvis en el sistema d'avaluació, amb l'objectiu d'ajustar-se a les característiques específiques de cada assignatura. Amb tot, els sistemes actuals d'avaluació continuen pensant en continguts i no s'adeqüen específicament a l'avaluació de les competències.

La normativa de la UOC reconeix el dret dels estudiants a sol·licitar una revisió de les proves d'avaluació final si no estan d'acord amb la qualificació obtinguda i, contra aquesta resolució, poden presentar-hi una al·legació. Des del curs 2004-2005, la UOC digitalitza les proves finals dels alumnes.

El grau de satisfacció general amb el sistema d'avaluació és força elevat. La satisfacció dels estudiants de Dret s'ha mantingut constant en els darrers quatre anys, al voltant de 4 sobre 5, mentre que els de Ciències Polítiques ha estat de 4,2 sobre 5 en el darrer semestre.

4.2. PROPOSTES DE MILLORA

- Avançar en els sistemes d'avaluació de les competències, com a conseqüència de l'avenç en el sistema de competències, en coherència amb una definició del perfil de formació en aquests termes, tal com s'exigeix en el nou marc d'adaptació a l'EEES.
- Establir, pel que fa a les proves de validació o proves finals, els mecanismes que permetin que l'estudiant pugui disposar d'una còpia de les seves execucions, a fi de poder contextualitzar i comparar les indicacions valoratives del professor.

5. RESULTATS

5.1. DIMENSIÓ ACADÈMICA: RESULTATS

El sistema d'ensenyament no presencial presenta peculiaritats que expliquen que els indicadors de resultats no siguin comparables amb els del sistema d'ensenyament presencial. Cal indicar que els alumnes són persones que ja estan inserides en el mercat de treball, que dediquen el temps d'oci a estudiar i que, en una gran part dels casos, a més, tenen responsabilitats familiars.

En Dret, la mitjana de la *taxa de matrícula* (nombre de crèdits matriculats per període docent) és de 36 crèdits per al període d'avaluació (2002-2003 i 2005-2006) i representa, aproximadament, la meitat de la taxa teòrica prevista (75). El 42% dels estudiants es matricula en una proporció que va del 25% al 50% de crèdits del curs per al període comprès entre els cursos acadèmics 2002-2003 i 2005-2006. A partir d'aquesta dada, cal esperar que la mitjana de la durada dels estudis sigui de més de vuit anys per a aquest tipus d'estudiants. En el cas de Ciències Polítiques, la mitjana de la *taxa de matrícula* és de 28 crèdits per període d'avaluació, valor que se situa per sota de la meitat de la taxa teòrica prevista (60). El 49% dels estudiants es matricula en una proporció que va del 25% al 50% dels crèdits per curs en els cursos acadèmics esmentats anteriorment. Novament, a partir d'aquesta dada, es pot deduir que la durada de l'ensenyament se situa en més de quatre anys.

La *taxa d'abandonament* per a l'ensenyament de Dret va ser del 43% durant la cohort 2001-2002 (no matriculat en aquest curs ni en l'anterior) i s'ha reduït fins al 39% en la cohort 2002-2003. Ciències Polítiques presenta una *taxa d'abandonament* semblant a la de Dret, així, se situa en el 40% per a la cohort 2001-2002 i en el 36% per a la cohort 2002-2003. No obstant això, cal destacar que el darrer semestre del curs 2005-2006 es va observar una taxa d'abandonament del 58%, fet que podria explicar-se per la posada en marxa del màster de Ciències Polítiques l'any acadèmic 2004-2005.

La *taxa d'èxit* (nombre de crèdits aprovats respecte als crèdits corresponents als estudiants presentats) de l'ensenyament de Dret és del 95%, mentre que per a Ciències Polítiques se situa en el 96%, en tots dos casos per al curs 2005-2006. L'elevada *taxa d'èxit* s'explica, en primer lloc, per la tasca realitzada pel tutor a l'hora de recomanar la matrícula dels alumnes i adaptar-la a la seva disponibilitat i a les seves circumstàncies personals i professionals. En segon lloc, pel fet que la Universitat estableix un límit de matriculació de 40 crèdits semestrals, la qual cosa impedeix que els estudiants es matriculin en un nombre excessiu de crèdits.

Finalment, l'alumne que segueix l'avaluació continuada té una probabilitat molt elevada (97%) de superar l'assignatura.

Respecte a la *taxa de rendiment* (nombre de crèdits aprovats respecte del total de crèdits matriculats) dels ensenyaments de Dret i Ciències Polítiques, se situa en el 66% i en el 70%, respectivament, per al curs 2005-2006, dades inferiors a la mitjana de la UOC.

El nombre de graduats que finalitza els estudis de Dret en els anys teòrics (4) és del 3%, percentatge que s'incrementa gradualment a mesura que van augmentant els anys de durada dels aprenentatges. D'aquesta manera, el 6% es gradua quan han passat 5 anys; el 9%, quan han passat 6 i 7 anys; el 10% finalitza al cap de 9 anys, i el 17% acaba després de 10 anys de carrera. En el cas de Ciències Polítiques, únicament el 3% dels alumnes acaba els estudis en els anys teòrics de l'ensenyament (2), xifra que va creixent a mesura que els anys s'incrementen. Així, el 13% dels alumnes finalitza els estudis en 3 anys, el 27% acaba en 4 anys i, la majoria, el 36%, conclou la carrera en 5 anys.

La *taxa de retenció*, calculada a partir del nombre total de matrícules vives respecte del nombre total d'expedients oberts, per a l'ensenyament de Dret presenta una mitjana del 53% per a les cohorts 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005 i 2005-2006. Quant a l'ensenyament de Ciències Polítiques, cal assenyalar que la *taxa de retenció* per a les cohorts esmentades anteriorment és superior a la de Dret, concretament del 76%. No obstant això, cal destacar que les tres primeres cohorts presenten una *taxa de retenció* mitjana del 82%, mentre que la darrera cohort (2005-2006) mostra un percentatge bastant inferior (66%). La posada en marxa del màster de Ciències Polítiques (curs 2004-2005) ha estat la responsable que part dels estudiants de la titulació migressin al màster.

5.2. DIMENSIÓ PROFESSIONAL: RESULTATS

La UOC és una universitat jove, creada l'any 1994, i que actualment comença a tenir un nombre representatiu d'estudiants, la qual cosa facilita que se'n pugui fer el seguiment. En aquest sentit, s'assenyala la mancança d'evidències consistents que estudiïn l'evolució professional, la inserció al mercat laboral i la participació dels agents presents al mercat laboral.

El 90% dels graduats manifesta que s'han complert les expectatives previstes i recomanaria la UOC a altres persones. Els alumnes que estan a punt de titular-se valoren altament l'aplicabilitat professional i personal dels estudis, i en consideren molt importants l'enfocament, l'orientació i els coneixements i les habilitats adquirits.

Els graduats per la UOC se senten més emprenedors i més segurs, tenen una sensació de revalorització, prestigi i reconeixement, i esdevenen models que cal seguir com a usuaris habituals de les tecnologies de la informació i la comunicació. Les empreses que seleccionen un graduat per la UOC pensen que l'experiència és positiva i que aporten valors diferencials respecte d'altres titulats d'universitat. Tot i així, la imatge de la UOC encara no s'identifica en el mercat laboral i crea perjudicis als seus graduats.

5.3. DIMENSIÓ PERSONAL: RESULTATS

Atesa la manca d'evidències, se suspèn el judici d'aquest apartat. Malgrat això, les característiques de l'organització d'aquests estudis a distància suposa, per a aquells que aconsegueixen portar-los a terme, un esforç i un desenvolupament personal i, de vegades, professional.

5.4. PROPOSTES DE MILLORA

- Millorar les dades relatives als resultats acadèmics finals, separant-les per titulació.
- Potenciar el reconeixement en el mercat laboral en l'aplicació dels coneixements adquirits.
- Posar èmfasi en les habilitats i les capacitats que adquireixen els graduats de la UOC amb relació a l'ús de les TIC.

COMPOSICIÓ DEL COMITÈ INTERN

Dr. Pere Fabra Abat (president)

Director dels estudis de Dret i Ciències Polítiques

Sra. Diana Amigó i Pelfort (secretària)

Administradora dels estudis de Dret i Ciències Polítiques

Dr. Agustí Cerrillo Martínez

Director del Programa de Dret

Dra. Ana Sofía Cardenal Izquierdo

Directora del Programa de Ciències Polítiques

Dra. Ana Maria Delgado García

Professora del Programa de Dret

Dra. Rosa Borge Bravo

Professora del Programa de Ciències Polítiques

Sr. Eduard Fermín Partido

Graduat en Dret per la UOC

Sr. Joan Manuel Espuelas Puigdollers

Graduat en Ciències Polítiques per la UOC

COMPOSICIÓ DEL COMITÈ EXTERN

Dr. Gurutz Jáuregui Bereciartu (president)

Catedràtic d'universitat del Departament de Dret Constitucional. Euskal Herriko Unibertsitatea

Dr. Joan Subirats Humet (acadèmic)

Catedràtic d'universitat del Departament de Ciència Política i de Dret Públic. Universitat Autònoma de Barcelona

Sr. Jordi Mañá Martínez (professional/graduat)

M&M Consulting, advocats i assessors

Sra. Esther Huertas Hidalgo (metodòloga)

Gestora de projectes de l'Àrea d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya